

EURPDDÉS

HIPPOLYTOS

Hippolytos, syn athénskeho krále Thesea a Amazonky Hippolyty, slouží panenské Artemidě a vyhledá se lásce. Jeho nevlasní matka Faidra se do něho zamiluje, ale svou vášeň sama odsuzuje a tají a jen z přinucení jí prozradí chůbě. Ta se proti vůli své paní snaží Hippolyta získat a sblížit ho s Faidrou. Když Hippolytos s rozhořčením odmítne, spáchá Faidra sebevraždu; v dopise však označí Hippolyta jako svůdce a přičinu své smrti. Theseus přes synovo ujišťování dopisu uvěří a vyžene Hippolyta ze země. Na Theseovu žádost vyšle Poseidon na Hippolyta z moře obludu, ta poděsí jeho koně, a jinook je usmýkáč téměř k smrti. Od Artemidy se Theseus dozví pravdu. Hippolytos otcí odpouští a umírá. Tato tragédie náleží mezi nejlepší Eurypidova díla. Při provozování r. 428 dostala první cenu.

OSOBY

AFRODÍTĚ (Kypria, Kypřanka), bohyně lásky

ARTEMIS, bohyně lovu

THESEUS, athénský král

FAIDRA, jeho druhá manželka

HIPPOLYTOS, jeho syn z prvního manželství s Amazonkou Hippolyton

CHŮVA Faidra

SLUHA

SLUŽKA

POSEL

LOVECKÁ DRUŽINA Hippolytova

SBOR troizénských žen

Sluhové a průvodci Theseovi a Hippolytovi, služky Faidryny

Děj se koná v mytických dobách v Troizéně na Peloponnésu před palácem krále Pirthea

AFRODÍTĚ

Jsem mocná u lidí i v nebi proslulá, mé jméno Afrodité, z Kypru bohyně.

Já z lidí, co jich vnímá světlo sluneční a sídlí od Pontu až k vlnám atlantským, ty šetřím, kteří v úctě mají moji moc, a ničím ty, kdo příliš pohrdají mnou.

Je zajisté i bohům vlastnost vrozena, že radují se, jsou-li otcíni od lidí.

A pravdivost slov těchto ihned dokáží.

Syn Amazonky slíčné, chlapec Theseův, ctný Hippolytos — jej kdys Pirtheus vychoval —, ten jediný je z mužů v celé Troizéně,

jenž o mně říká, že jsem z bohů nejhorší, jenž lásku odmítá a nedbá o snátek.

Chi Artemidu, sestru Foibovu — je proň ta dcera Diova z všech bohů největší.

Vždy v lesích zelených s tou pannou prodlévá, psy rychlé na lov števe, zvěř divou zabíjí — tím získal přátelství, jež nadlidským lze zvat.

To nezávídím mu — a proč bych měla, proč — však Hippolyta ztrestám dneska za to, čím se na mně provinil. Už dávno skoro vše jsem zelystala, už mnoho práce nezbyvá.

On z Pirtheova domu v Pandionův kraj kdys přišel, aby spatřil svatě obřády a zasvěcen byl do nich. Faidra, vznešená choť jeho otce, zhlédla jej a srdce hned jí vzplálo prudkou láskou z mého podnětu.

A dřív, než přišla v tuto zemi troizénskou, blíž skály Palladiny pro Kypřianku chrám dá postavít (lze odtud shlížet v tuto zem); tak mooným žátem vzplála k lásce z ciziny — ten chrám se nazýval pak „U Hippolyta“.

Když Kekropovo město Théséus opustil a do vyhnanství šel, vzdýt potřásla jej krev Pallantovců, a když s chotí plul v ten kraj, jak slíbil, rok že bude trávit mimo vlast, ta ubohá jen vzdychá láskou sžrána a chňadne potají, vzdýt nikdo z domácích o jejich mukách neví, nezná její bol. Však její láska nesmi takto skončit jen! Vše povím Théseovi, vyjde na světlo. Svou kletbou zhubí otec toho jinoha, jenž se mnou bojuje. Vzdýt mořský Poseidón, bůh vodstva, Théseovi milost prokázal, že před ním nevyříkne tři přání nadarmo. Tak Faidra se cti zahyne, však zhyne přec! Já nebudu už dál dbát její záhuby, než na odpůrce mé trest padne takový, že patřičný se bude jevit pak i mně.

Však spatřuji teď právě, jak syn Théseiv již obtížného lovu nechal a jde sem, a proto teď zas já se vzdáním z těchto míst. He, v patách za ním kráčí služebníci sbor a božskou Artemidu slaví hluchý zpěv. On neví, že mu Hádés otevřel již vchod a že už toto slunce vidí naposlád.

HIPPOLYTOS přichází se svou družinou

Pojďte a slavte písní

nebeskou Artemidu, Diovu dcera,
která nás chrání!

SLUHOVÉ zpívají

Mooná, mooná, vznešenosti plná,
Artemido, dcero Létina a Diová,
nejkrásnější ze všech panen,
jež sídlíš na širém nebi,
na dvoře slavného otce,
ve zlatém Diově domě.

Vítej, ty nejkrásnější,
nejkrásnější z olympských panen,
vítej, Artemido!

*HIPPOLYTOS klade věnec na hlavu Artemidiny sochy
stojící před domem*

Já přináším ti, paní, ke tvé ozdobě zde výmek z netknutého lhuu uvrtý,
kde ani pastýř netroufá si stáda pásť,
kde nezasáhl srp, jen věelka v jarní čas
se plně vznáší nad tím luhem netknutým.
Jej říční rosou skrání Gudnost vznešená:
květ na něm trhat smí jen ten, kdo ve všem je sám rozvážný, nic nemá naučeného —
však ti, kdo špatní jsou, ti nesmějí tam jít.
Nuž přijmi, milá paní, z ruky pobožné ten výmek k ozdobě svých zlatých kadeří.
Vzdýt jediný já z lidí zvláštní milost mám,
že s tebou stýkám se a s tebou rozmlouvám,
že slyšet smím tvůj hlas, jen nevidím tvou tvář.
Kéz skončím život tak, jak šťastně začal jsem!

SLUHA

Ó vladaři (jen bohý možno pány zvat!),

zda moh bys dobrou radu přijmout ode mě?

HIPPOLYTOS

Nu ovšem, jinak bych se sotva moudrým zdál.

SLUHA

Zašš tedy zákon, který lidem všem je dán?

HIPPOLYTOS

Ne, neznám. Ale proč se na tohle mě ptáš?

SLUHA

Mít v nenávisti pychu a též nevídnost.

HIPPOLYTOS

Nu správně. Pýšný vždy je lidem protivný.

SLUHA

A nedochází vládný člověk obliby?

HIPPOLYTOS

Ba velké, a též výhod s malou námahou.

SLUHA

A myslíš, že to platí také u bohů?

HIPPOLYTOS

Ač máme-li my, lidé, boží zákony.

SLUHA *ukazuje na sochu Afrodítinu*

Proč tedy nectíš tuto mocnou bohyni?

HIPPOLYTOS

A kterou? Pozor dej, ať neškodí ti řeči!

SLUHA

Nu Afrodítu! Stojí u tvých dveří přeci!

HIPPOLYTOS

Tu z dálky zdravím jen, neb čisté srdce mám.

SLUHA

Vždyť mocná je a mezi lidmi proslulá.

HIPPOLYTOS

Či každý boha jiného i člověka.

SLUHA

Kéž šťasten jsi a máš i správné smyšlení!

HIPPOLYTOS

Mně nelíbí se bůh, jenž moc jen v noci má.

SLUHA

Je, chlapče, přec jen třeba bohy v úctě mít!

HIPPOLYTOS

Již vstupte, milí druzi, se mnou do domu
a věnujte se jídlu! Vždycky po lovu
je vítán plný stůl. Je zapotřebí pak
i koně hřebelcovat. Až se nasytím,
chci zapřáhnout je k vozu, vhodné evičit je.
A té své Afrodité vyříd' pozdrav můj.

Odejde s družinou

SLUHA

Však my — vzdýt nesmíme ty mladé za vzor mít,
 nám jako sluhům sluší mluvit rozumně —
 my budeme se modlit před tvým obrazem,
 ó lásky bohyně! Buď shovívavá k těm,
 kdož mají zpupnou mysl jako mladíci
 a tlachají — ty tvař se, že je neslyšís.
 Vzdýt bozi moudřejší než lidé musí být!

Odejde do paláce

SBOR trojzěnských žen

Z boku blízké skály
 pramen vytéká,
 prý z Ókeanu pryšší, a tak bohatý,
 že v něm možno džbánem vodu nabírat.
 Tam jedna družka má
 v pramenné rose těch vod
 nachová roucha prala
 a na hřbetě skály sluncem vyhřáté
 je rozprostírala. A tam jsem
 poprvé zaslechla o své paní,

že trýzněna nemocí zlou
 v domě svém na lůžku leží
 a že závojem jemným
 rusou hlavu si stíní.
 Slysím, že třetí už den
 plody země nechce vzít
 do svých překrásných úst
 a že touží pro tajný žal
 vplout v neblahý přístav smrti.

Vzdýt ty, děvenko, šliší!
 Či snad ti rozum zmátl
 běh lesů Pán neb Hekaté,
 či Korybantů vznešení,
 snad horská matka Kybelé?
 Či tě snad výčítky trápí,
 žes dlužna obětní koláč
 Diktynně, lovící hojnu zvěř?
 Ta přec po zemi kráčí
 stejně jak přes mořský proud,
 přes vlhké víry slaných vod.

Či snad tvůj athénský manžel, první
 z potomků Erechtheových,
 v domě má tajnou lásku,
 poskvrnu tvého lůžka?
 Či snad nějaký veslař
 připlul z Kréty v náš přístav,
 velmi vítaný plavcům,
 a zprávu královně přines,
 z které teď bolest má v srdci
 a hoře jí na lůžku poutá?

Je už to v povaze žen
 zlou náladu s veselou střídát;
 z rozmarných choutek a bolu
 taková sklíčenost vzniká.
 Promikla taková bouře kdysi i mým
 lůnem. Já vzývala však
 božskou stělkyni Artemidu,
 tíšící bolest. Tak ji stále vzývám,
 až jí bozi závidí.

NÁČELNICE SBORU vidí vycházet z domu chůvu, která se služkami podíbrá Faidru. Služkové za nimi nesou lůžko

Hle, stařičká chůva je přede dveřmi domu
a provází svou paní, jež vyšla z domu ven.
Mrak smutku se jí nad očima klene.
Má duše touží poznat, co to asi je,
proč bledé tváře královny
jsou tak přepadlé?

CHŮVA

Ach vy lidská trápení, vy choroby zlé!
Co mám s tebou dělat a co nedělat?
Tady máš i světlo, tady čistý vzduch.
Je venku už i lůžko,
na němž lháš chorá.
Vždyť každické tvé slovo bylo „vyjít ven“,
a brzy budeš zase spěchat do ložnice.
Hned tě všechno mrzí, netoší tě nic.
Co máš, ti není vhod, a milejším se ti
hned zase zdá, co nemáš.

Pro sebe

Lépe být chorý než chorého strážcem.
Nemoc je prostá, však s péčí se poji
zármutek srdce a námaha rukou.

Je život lidský jen bolest a žal
a není úlevy v strastech.

Posmrtný život je vábnější snad,
však kryje ho tma a do mraků halí.

My bláhově však jen prahneme po tom,
co na této zemi se leskne,
neb neznáme život, jenž čeká nás pak,

nevíme nic, co pod zemí skryto,
a slepě věříme bajkám.

FAIDRA, jež ulehla dítěte na lehátko

Ach zvedněte mě a vztýčte mi hlavu,
já cítím se mdlá a bez síly, družky!
Za krásné ruce mě uchopte, dívky!
Mně za těžké je mít na hlavě roušku.
Sejmi ji tedy a vlasy mi po šiji rozpušt.

Služka tak učiní

CHŮVA

Měj důvěru, dítě, a netrpělivě
nesmíš se obracet tak!
S klidem a odolnou vůlí
svou chorobu snáz budeš pak snášet;
v útrápách žít je údělem lidským.

FAIDRA

Ach, ach!
Jak z chladivé studánky bych ráda si nabrala
doušek čisté vody!

Ach, moci si ve stínu topolů lehnout
a hovět si na louce v trávě!

CHŮVA

Dítě, co říkáš?
Jen před davem nemluv tak neuvážene,
má k šílenství blízko tahle tvá řeč!

FAIDRA

Vedte mě do hor! Chci do lesů jít,
chci mezi sosny, kde lovečtí psi

Jeleny pestré
i k smrti štvou zvěř.

Ach boží, jak toužím zavolat na psy,
vzít do ruky thessalský oštěp
a vymrštit jej
kol plavé své hlavy!

CHŮVA

Co těmi věcmi se trápíš, mé dítě?
K čemu i ty se staráš teď o lov?
Proč toužíš po vodě z chlazeného zdroje?
Vždyť vedle hradeb je vodnatá strán,
odkud ten doušek bys mohla mít též.

FAIDRA

Ó Artemido, ty vládkyně ploché Bažiny
a zavedíš s dupotem koní,
ach, kéž bych já byla zas na těch tvých pláních
a mohla tam krotit venetské hřeboce!

CHŮVA

Jak nerozumné slovo jsi zase pronesla?
Hned toužíš jít do hor a lovit tam zvěř,
hned po suchém písku
chceš prohnát koně.
Jen věstec by s námahou dovedl říci,
kdo z bohů tě k tomuto šílenství štvě
a mate ti mysl, mé dítě.

FAIDRA

Co já to nešťastná provedla zas?
A zdravý můj rozum kam poděl se jen?

Já šílená klesla jsem zásahem božstva.
Ach já nešťastná, ach!

Tou rouškou, matko, mi zahal zas hlavu,
vždyť hanbím se za to, co právě jsem řekla.
Jen zahal mě!

Proud slz se z očí mi dere,
já studem klopím oči k zemi.

Je bolestné velmi zas dostávat rozum
a šlet je hrozné. Je o mnoho lepší
zemřít a nepoznat chybu.

CHŮVA

Již tě zahalím hned. Ach, kdy asi smrt
i mě svým závojem zastře?

Můj dlouhý život mě učí mnohému.

Vždy měli by lidé míru zachovat,
když v přátelství veházejí spolu,
a neměl by do hloubi srdce jít přátelský cit,
ať pouta lásky jsou ovladatelná,

abys se povolit dala neb přitáhnout zas.
Když jedno srdce se pro dva kormoutí,
je těžké to břímě, jako já teď pro ni
mám nesmírný žal.

Kdo však zásady žití má přísné přespříliš,
přý zklamání víc než radosti sklízí,
ba škodí i vlastnímu zdraví.

Spíš uměřenost chváám
než zásadu chtít příliš,
a moudří mi za pravdu dají.

SBOR

Ty stará věrná chůvo naší královny,
my vidíme ten Faidřin osud neblahý,

„Však jaká je to nemoc, není jasně nám.
My chceme se tebe zeptat, pravdu uslyšet.“

CHŮVA

„Ač pátrám, nic nevím, nechce říci nic.“

SBOR

„Ni jaký počátek má tohle trápení?“

CHŮVA

„Toť stejná otázka: ta mlčí o tom všem.“

SBOR

„Jak chřadne na těle a jak je zesláblá!“

CHŮVA

„A jak by nebyla? Už nejí třetí den.“

SBOR

„To z šílenství, či chce se k smrti utýrat?“

CHŮVA

„Má touhu zemřít. Nejí, život skončit chce.“

SBOR

„Co říkáš, divné je. A strpí jí to chotí?“

CHŮVA

„Ta skrývá bolest, mlčí o své chorobě.“

SBOR

„Když do tváře jí hledí, nepostrehne nic?“

CHŮVA

„Vzdýtí není v této zemi, v cizině dlí teď.“

SBOR

„Ty nenaléháš na ni, když se pokoušíš
to smyslu zmatení a nemoc vyzvědět?“

CHŮVA

„Já všechno zkusila, však žádný výsledek.“

„A neustanu ani teď být horlivá,
když ty jsi zde a můžeš svědky mi být,
jak k nešťastným svým pánům jsem se chovala.“

K Faidře

„Nuž zapomeňme obě, dítě milené,
co mluvily jsme dřív. Ty vídnější zás buď,
již vyjasni svou tvář a smýšlení své změň.
Já výčitek už nechám, jiniž jsem tě dřív
ne vhodně stíhala, již začnu lepší řeč.“

„A jestli trpíš snad zlou tajnou chorobou,
zde ženy pomohou tvůj neduh zastavit.
Však trápí-li tě snad, co mužům svěřit lze,
jen mluv, ať oznámíme lékařům tu věc.“

„Ty mlčíš, dítě? Ach ty nesmiš mlčet teď!
Vzdýtí nemluvým-li správně, buď to vytknout máš,
či dobře míněná má slova poslechmout.
Sem pohled, řekni něco! Ach já ubohá!“

„Je, ženy, marná snaha, naše úsilí,
jme pravdě vzdáleny jak dříve. Nedala
se slovy pohnout dřív a vzpírá se i teď.“

„Buď kručější než moře k těmto prosbám mým,
to věz však, jestli zemřeš, zradíš dítky své,
“

...eztrati pak tento palác otcovský!
 Bůd svědkem Amazonka, moaná jezdkyne,
 jež porodila pána vlastním dětem tvým,
 ač levoboček, smýšlí slechetně, to víš,
 tvůj *Hippolytos*!

FAIDRA

Béda!

CHŮVA

Dotklo se tě to?

FAIDRA

Ty zničilas mě, chůvo! Přistě, při bozích
 tě prosím, o tom muži nezmínuj se již!

CHŮVA

Hle, rozum máš, a nechceš, ač tak rozumná,
 svým dětem prospět a svůj život zachránit.

FAIDRA

Mám ráda je, však jiná bouře zmítá mnou.

CHŮVA

Vzdýt na tvých rukou, dcero, nelpí přece krev!

FAIDRA

Mé ruce čisté jsou, však duch je poskvrněn.

CHŮVA

Či ublížil ti někdo z cizích nepřátel?

FAIDRA

Mé přítel hubí proti vůli mé i své.

CHŮVA

Je Théseus vinen snad a spáchal vinu on?

FAIDRA

Kéž nespátí mě nikdo jemu ukřivdit!

CHŮVA

Co hrozného tě tedy k smrti pohání?

FAIDRA

Jen ponech mě v mé vině! Tobě neškodím!

CHŮVA

To aspoň nechceš — nesmíš mě tak opustit!

FAIDRA

Co děláš? Za ruku mě chytáš, nutíš mě?

CHŮVA

I kolen tvých se chápu, nespustím se jich.

FAIDRA

Zle, ubohá, ti bude, zvrš-li to, ach, zle!

CHŮVA

Co horšího je pro mě nežli ztratit tě?

FAIDRA

Ty zhryneš, mně však ke cti bude tato věc.

CHŮVA

Proč skrýváš, když tě prosím, věc tak slechetnou?

FAIDRA

Však z hanebnosti čestné věci strojíme.

CHŮVA

Tvá čest tím větší bude, vyslovíš-li to.

FAIDRA

Jen, probůh, odejdi a pusť mou pravici!

CHŮVA

Ach ne, vždyť nedáváš mi dar, jejíž máš mi dát!

FAIDRA

Já dám ti její — mám v úctě ruku prosebnou.

CHŮVA

Již umlknu. Teď tobě slovo náleží.

FAIDRA

Ach jakou láskou vzplálaš, matko ubohá!

CHŮVA

Tou láskou k býtku, dítě? Či co myslíš tím?

FAIDRA

I ty, choť Dionýsa, sestro nešťastná!

CHŮVA

Co je ti, dítě? Tupíš sourozence zle!

FAIDRA

A já jak třetí hynu takto uboze.

CHŮVA

Jsem zděšena. Kam míř tahle tvoje řeč?

FAIDRA

Jsem nešťastné už zdávna, ne však teprv teď!

CHŮVA

Tím nevím nic víc z toho, co chci uslyšet.

FAIDRA

Ach kéž bys ty mi řekla, co mám říci já!

CHŮVA

Co skryto, neznám přec, vždyť nejsem věštkyně.

FAIDRA

Nu, co to je, co zve se *láska* u lidí?

CHŮVA

To rozkoš nejvyšší, však bolest zároveň.

FAIDRA

Mně tedy dostalo se toho druhého.

CHŮVA

Co říkáš? Miluješ? A koho, dítě mé?

FAIDRA

Nu, jak se jmenuje — ten Amazončín syn?

CHŮVA

Ty myslíš Hippol...?

FAIDRA

Tys to řekla, a ne já!

CHŮVA

Co mluvíš, dítě, běda! Jaks mě zdrtila!

Já nesnesu to, ženy, nepřeziju to!

Je protivné mi světlo, protivný mi den.

Já odvrhnu své tělo, smrtí živoťa

se zbavím — buďte shohem! Já už nežiji.

Ač neradi, i moudří zla jsou dychtiví.

A Kypřanka už není jenom bohyní,

však je-li většího eos, nežli bývá bůh,

to Faidru zničilo, i mě, i tento dům.

NÁČELNICE SBORU

Ach, slyšelas to, běda, chápeš tak

neslýchané věci, nesnesitelné

útrapy naší paní?

Než se dožít toho poblouznění,

to raději bych zemřela. Ach běda, běda!

Ó ubohá, jakou bolest cítíš?

Jsi ztracena, když zjevilas zlé tajemství.

Co tě nyní čeká den co den?

Něco zlého stihne tento dům.

Ó dívka z Kréty ubohá,

už není tajemstvím,

jaký osud chystá tobě Afrodité.

FAIDRA

Ó ženy troizénské, vy, které žijete

zde v Pelopové zemi v krájinám výběžku,

již dřív jsem v dlouhých nocích na to myslěla,

čím lidský život spěje k mravní úhoně.

A nemyslím, že lidé hůře jednají

snad z podstaty své mysli — mnozí z nich jsou přec

i velmi rozumní — spíš tak se má ta věc:

My víme, co je správné, poznáváme to,

však nekonáme to! Snad jedni z lenosti,

a jiní před dobrem že přednost dávají

jen rozkoši. Má život četné rozkoše:

zlo sladké — nečinnost a dlouhé besedy,

a stud — ten však je dvojit: jeden není zlý,

však druhý tíží dům. Těch dvou být jasná mez,

pak oba stejným jménem by se nezvaly.

A protože mám právě názor takový,

já nechtěla ho zničit kouzlem nějakým

a v pravý opak zvrátit svoje smýšlení.

A vložím ti postup i svých myšlenek:

Když ranila mě láska, hleděla jsem ji

co nejčestněji snašet. Nejdřív tedy jsem

svou nemoc smlčet chtěla, všem ji zatájit.

Vždyť nelze věřit jazyku, jenž u jiných

sic myšlenky zná kárat, ale přitom sám

svých vlastních četných trampot bývá původcem.

A potom jsem si zase umaňila nést

svou vášně s rozvahou, a tak ji přemoci.

A nakonec, když ani tím jsem nemohla

svou lásku zdolat, já se pro smrt rozhodla —

že to je nejlíp pro mě, nikdo nepopře.

Vždyť ani nehcí skrývat čestné skutky své,

ni mnoho svědků mít, že jedním hanebně.

Já znala ten svůj čin i nemoc neblahou

a dobře vím, že žena tomu propadlá

je u všech v prokletí. Tak zle ať zhyne ta,

jež první začala tak s muži cizími

své lože hanobit. To zlo se šířilo

pak z urozených domů mezi ženami.

zdyt kdykoli se nečest lhbí vzněšeným,
i nízkým lidem velmi zalbí se pak.

Mám nenávisť i k ženám v řeči rozvážným,
však schopným potají i činů hanebných.

Jak, Afroditó, naše paní z mořských vln,
znak pozvednou k svým mužům, druhům na lůžku?

Což nelroží se tmy, jež pomáhala jim,
a stěn svých domovů, že jednou promluví?

Mne, družky, v náručí smrti žene právě strach,
že jednou chytanou mě, jak muže hanobím

i vlastní dítky své. Ať volně, svobodně
dál žijí v Athénách, v tom městě proslulém,

ať mají kvůli matce dobrou pověst vždy.

Má muž, byt' v srdci smělý, pocit otrocka,
když o matce neb otei ví co špatného.

Jen to je prý tak cenné jako život sám,
kdo spravedlivý v srdci je a šlechetný.

Čas nastaví však špatným lidem zrcadlo
jak dřevce a tvář pak jejich ukáže.

Kež mezi těmi nejsem nikdy spatřena!

SBOR

Ach, jaká krásná vlastnost je vždy rozvážnost,
jak sklízí v lidi jen čest a pochuvalu!

CHŮVA

Ó paní, v první chvíli tvoje příhoda
mi znenadání hrozně strachu nahнала,

teď vidím, že jsem bloud. Je u lidí to tak:
co zvráží podruhé, to bývá moudřejší.

Vždyt nic se zvláštního a nic též divného
ti nestalo — jen hněv tě stihl bohuzně.

Je div, že miluješ? To mnoho lidí též.
A ty snad kvůli lásce zahubiš se chceš?

Což musí zemřít všichni, kteří milují,
i ti, kdo teprv jednou budou milovat?

Jen příliš prudké lásee nelze odolat:

kdo svolný je, pak k tomu tiše jde co krok,
však o kom zví, že hrdý, příliš myslí si,
jej popadne — to víš — a silou udolá.

I vzduchem proniká, je v mořských hlubinách
ta mooná láska, z které všechno povstalo:

své símě rozsévá a touhu vzbuzuje,
jen z ní jsme na světě se všichni zrodili.

Kdo tedy knihy má již dříve sepsané
a také sám je v stálém styku s Múzami,

ten ví, že láskou vzplál i Zeus k Semele,
a také ví, jak Zora, krásně zářící,

když z lásky unesla si k bohům Keřala,
a přece nyní oba sídlí na nebi

a nestrání se bohů — přesvědčena jsem,
že milují se, usmíření s osudem.

Ty nesmíš se? Pak tě otec zplodit měl
se zvláštní výsadou, v moc jiným bohům dát,

když podvolit se necheš tématu zákonům.

Víš, kolik lidí mužů velmi rozumných
i poklesek své ženy, avšak tvář se,
že neviděli nic? Co otei pomáhá

svým synům lásku tajit? To je zásada
všech moudrých lidí: skrývat, co je nečestné.

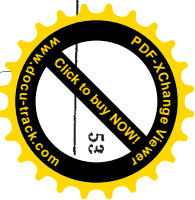
A není třeba lidem příliš přístné žít.

Vždyt ani krokvičí se přesně nezměří
krov vzhledem k stropním trámům. Jak chceš vyvážnout

z tak velkých útrap, v nichž ses právě ocitla?

Však máš-li v sobě činnost víc než špatnosti,
pak můžeš jako člověk dál být přestátna.

Jen zanech, milé dítě, špatných myšlenek
a přestaň pyšná být — vždyt je to pýcha jen,

Yž člověk přeje si i bohy překonat.

Měj odvahu a miluj — takto bůh to chce.

Svou nemoc, nemocná, hled nějak překonat,

jsou zaříkáni, jsou i slova kouzelná,

lék nějaký se najde na tvou nemoc přec.

Však muži věru pozdě by jej našli,

když samy si my ženy pomoc nenajdem.

SBOR

Tvá chůva, Faidro, radí prospěšnější věc

teď při tvých těžkostech, však tebe chválím též,

ač s menší lhostí ty slyšíš chválu mou

a s větší bolestí než stařeny té řeč.

FAIDRA

Však to je to, co obce dobře řízené

a lidské domy ničí: příliš krásná řeč.

Vždyť mluvit nemá se, co sluchu lahodí,

spíš to jen, z čeho člověk čest a slávu má.

CHŮVA

Proč mluvíš vznešené? Vždyť není třeba ti

jen pěkných slov, leč může: rychle ať to zví

a zevrubně mu řeknem všechno o tobě.

Tvíj život kdyby nebyl v této nesnází

a kdybys byla žena ducha zdravého,

já pro lásku a rozkoš bych tě nevedla

až sem. Však nyní o to velmi snažím se

tvůj život zachránit, což nelze za zlé mít.

FAIDRA

Jak brozné, co jsi řekla! Zavři ústa již

a nepronešej znovu řeč tak hanebnou!

CHŮVA

Je nestoudná, však lepší nežli krásná řeč;

je prospěšnější čin, jenž tebe zachrání,

než prázdné slovo, pro něž pyšně zemřít chceš.

FAIDRA

Sic (prohůh!) krásně mluvíš, ale hanebné,

dál nechodí! V srdci ještě lásce bráním se,

však budeš-li dál krásně mluvit o špatném,

již klesnu do propasti, před níž utíkám.

CHŮVA

Když soudíš tak, tys neměla zlou cestou jít,

tys šla! A proto slyš, co naházím ti dál:

já doma na lásku mám léky kouzelné

(teď na mysl mi přišly), jimi nemoc tvá

se skončí bez hanby a také rozum tvůj

tím neutrpí škodu, jen se nesmíš bát.

Však od člověka, po němž toužíš, nutno mít

jak symbol kadeř nebo kousek oděvu,

a ze dvou potom spojit lásku jedinou.

FAIDRA

A kouzelný ten lék je nápoj, nebo mast?

CHŮVA

To nevím. Prospěch, dítě, poznat chtějí, ne léki!

FAIDRA

Jen strach mám, že se příliš moudrou projevíš.

CHŮVA

Věz, že se lekáš všeho! Čeho bojíš se?

FAIDRA

Ze Théseovu synu něco vyzradíš.

CHŮVA

Nech toho, dítě! Já to dobře zařídím.

Obrátí se k soše Afrodité

Jen ty mi pomáhej, ó mocná Kypřanko,
z vln mořských zrozená! Vždyť jinak postatí,
co na myslí mám, říci doma přátelům.

SBOR

Ach Eróte, ach Eróte, ty touhu zažháš
v očích lidí, které přepadáš,
a probouzíš jim v srdci lásku přesladkou.
Jen nesthej mě prudce
a nenos nešťástí!
Neboť ohně žár
ni slunce nepálí
jak Afrodítin šíp,
ježž metá z rukou svých
Erós, Dívč synu.

Marně, marně prolévá krev býků
na březích Alfea a v delfském Foibově okrsku
řecká země,
když nemáme v úctě
Eróta, vládce lidstva,
jenž k milé Afrodité ložnici
má klíč,
když nectíme jej, ač zkázu
přináší a s ní i strasti všeliké
lidem, jež napadne.

A to oichalské hříbě, Iolu*,
dívku nespoutanou lužkem manželským,
jež dříve nepoznala muže ni snoubence,
odpoutá Afrodité od domu otce Eurryta
a ji, která prchala jak víla, jak dívka bakhantka,
za proudů krve a požárů kouře,
za zpěvu krvavých svatebních písní,
dala pak synu Alkméninu, Hérakleovi.
Ach ten nešťastný snatek!

Posvátné hradby thébské
a Dirčím prameni,
dovvěděte, jak Afrodité
ničí záluhne.
Zhubila osudem děsným
Semelu, matku Bakcha, Diova syna —
vždyť byla spálena ohnivým bleskem!
Mocně všechno ničí dechem svým
a přeletuje jak včela.

FAIDRA poslouchala u dveří, co se děje uvnitř

Už umlkněte, ženy! Já jsem ztracena!

SBOR

Co hrozného se, Faidro, stalo v domě tvém?

FAIDRA

Jen tiše! Vnímat chci křik uvnitř paláce.

SBOR

Už mlčím. Avšak to je špatný začátek.

* Vyslov I-jo-lu.

FAIDRA

Ach běda, běda mi!

Jak nešťastná jsem pro to, co mě postihlo!

SBOR

O jakém křiku mluvíš? Co tím říci chceš?

Ach řekni, jaká zvěst

to zděšená a strach ti, ženo, působí?

FAIDRA

Jsem zničena. Sem ke dveřím se postavte
a slyšte, jaký hluk se uvnitř rozléhá.

SBOR

Vždyť ty jsi u dveří, ty tedy poslouchej,
co slyšet z paláce.

Jen pověz, pověz nám, co zlého stalo se!

FAIDRA

To Hippolytos křičí, Amazonky syn,
a hroznou řečí plísni moji služebnou.

SBOR

Hluk slyším síc, však jasně z něho nemohu
nic rozeznat. Jej zachytit lze tam, kde k tobě
dveřmi pronikl, pronikl ten křik.

FAIDRA

He, zřejmě nazývá ji bídnou kuplířkou,
že lůžko svého pána hanbě vydala.

SBOR

Jsi zrazena, má milá, zradou přátel svých.

Co ti radit mám?

Ven vyšlo tajemství, čímž ty jsi ztracena.

FAIDRA

Ó běda, běda mi!

SBOR

A zrádce je z přítel tvých!

FAIDRA

Že řekla, co mě trápí, tím mě zničila!

Sic s láskou, špatně však mou nemoc léčila.

SBOR

Co chceš teď dělat, když jsi tolik zkusila?

FAIDRA

Jen jedno vím, že nyní v tomto neštěstí
lék jediný mi zbývá: zemřít rychle, hned!*HIPPOLYTOS vyběhne z paláce, za ním chůva, která se ho
snaží zachránit*

Ó matko země, a ty, slunce zářivé,

jak strašný smysl slov, jež teď jsem vyslechl!

CHŮVA

Mlé, dítě, nežli někdo uslyší tvůj křik!

HIPPOLYTOS

Když hroznou věc jsem zvěděl, mlčet nemohu.

CHŮVA

Já zaklínám tě při své krásné pravici!

HIPPOLYTOS

Dej ruku pryč a na mé šaty nesahej!

CHŮVA

Ach, při kolenu tvých tě prosím, není mě!

HIPPOLYTOS

Nač to, když zlého nic, jak pravíš, neřeklas?

CHŮVA

Vždyť pro veřejnost, hochu, nebyla má řeč!

HIPPOLYTOS

Je lépe říci mnohým to, co krásné je.

CHŮVA

Ať nezneucíš, dítě, svoji přísahu!

HIPPOLYTOS

Jen jazyk přisahal ti, avšak srdce ne!

CHŮVA

Ach, co chceš dělat, chlapče? Zničíš přátele?

HIPPOLYTOS

Ó hanba jím! Kdo hřeší, není přítel můj.

CHŮVA

Jen odpouštěj! Vždyť, dítě, lidé chybují.

HIPPOLYTOS

Proč pod paprsky slunce, Die, usadils nám ženy, ono zlo tak svůdné pro lidi?

HIPPOLYTOS

Vždyť jestliže jsi chtěl rod lidský rozmnožit, ta věc se neměla díť nikdy z lůna žen, spíš lidé měli dát jak obět v chrámech tvých buď železo neb zlato nebo mědi kus a kupovat si každý simé dítek tak,

jak velkou obět přines. Avšak v domě svém měl bez žen každý bydlet, zcela svobodně — však nyní, když to zlo chcem přivést do domu, dřív utratíme jmění, které v domě je.

Jak velké zlo je žena, z toho jasné je, že otec, jenž ji zplodil a pak vychoval, ji pouští z domu s věnem, aby toho zla se zbavil. S radostí to zhoubné býlí však zas žemích domů přijme. Šatem krásil pak tu bídnou loutku svou a šperky krásnými ji zdobí nešťastník a jmění dává všanc.

Svou strast má, i kdo získal dobré přibuzné a z nich se těší, ženu má však protivnou, i kdo má ženu řádnou, avšak k ničemu má spřízněnce — to zlo on dobrem zahání.

Je nejlíp prostopoduchou, všední ženu mít, jež sedí doma jen a není k ničemu.

Však nenávidím moudrou. Kéž bych v domě svém já neměl chytrější, než sluší na ženu.

Vždyť Afrodité svede ženy chytře spíš než hloupé k špatnosti, neb ženám přhloupilým již chabý rozum brání dělat hlouposti.

Kéž ani služby k ženám chodit nesmějí a s něnou, dravou zvěří stýkají se jen, tak, aby neměly s kým mluvit pospolu a ani od nich opět slyšet rozhovor.

Však teď ty špatné ženy doma páchají jen špatnosti a služby ven je vynesou.

I tys mi takto, bídná, přišla namlouvat

otcovnu, jež pro mě je přec posvátná.

! a tvoje slova smýji vodou pramenou
a uši vypláchnu si. Což jsem špatný snad,
když pouhým návrhem se cítím poskvrněn?

Věz dobře, ženo! Chráni tě má poctivost.

Však kdybych z nerozumu nedal bohům slib,
teď bych se nezdržel a vše bych otei řekl.

Však nyní půjdu z domu, dokud v cizině
dlí Thésesus, a má ústa o všem pomlčí.

A až se s otcem vrátím, potom uvídám,
jak v tvář mu pohlédnete ty i paní tvá:

už budu znát tvou smělost, té jsem okusil!

Kéz obě zhyznete! Já nikdy nebudu

syť nenávisti k ženám, i když řekne kdos,

že vždy tak mluvíš — vždyť ty vždycky špatné jsou.

Bud' ať je někdo rozumně žít naučit,
neb dovolte mi stále na ně útočit.

Odejde do domu

FAIDRA

Jak nešťastné, jak bědné

jsou osudy ženi!

Zda mám teď prostředek, zda radu naleznu,

abych rozuzlila tuhle zápletku?

Stihl mě trest. Ó země a slunce!

Kam kdy uniknu ranám osudu?

Jak, družáky, mám svou tryzeň skryt?

Kdo z bohů bude při mně stát, kdo z lidí mi
buď radou, nebo činem v křivdě pomůže?

Vždyť utrpení, které nyní stihlo mě,

se stává neodvratnou mezi života.

Osud nejhorší ze všech žen mám já.

SBOR

Je po všem, běda, běda! Pomoc služby tvé
se, paní, nezdarila! Je to zlé.

FAIDRA

Ty ženo ničemná, co hubíš přátele,

cos mi to provedla? Kéz chtěl by Zeus, můj dědi,

tě bleskem zasáhnout a na prach rozdrtit!

Což netušíš jsem, cos měla v úmyslu,

a nekázala smřet, co mi k hanbě teď?

Však ty ses nezdržela, se cíti nikdy už

já nezemřu — je třeba smyslit jinou věc.

On plane v srdci hněvem a pak u otce

dá za vinu jen mně, čím ty jsi vina však

(i starci Pirtheovi oznámí tu věc),

a řeči hanebnou zem celou naplní.

Ať zhyzneš ty i každý, kdo svým přátelům

je svolný špatně pomáhat, ač nechtějí.

CHŮVA

Jen, paní, pokárej můj pokus neblahý,

vždyť bolest brání ti věc správně posoudit.

I já však k tomu mám cos říci, svolíš-li.

Jsem oddaná tvá chůva. Na tvou chorobu

lék hledajíc, já našla, co jsem nechtěla.

Mít úspěch, potom by mé zváli přemoudrou,

vždyť rozum náš se cení podle úspěchu.

FAIDRA

Je tohle správné snad a mám se spokojit,

že zradíš mě a ještě slovy napadáš?

CHŮVA

Dost řečí. Nebyla jsem věru rozumná,

i po tom se však, dítě, můžeš zachránit.

FAIDRA

Už přestaň mluvit. Vždyť tys dobrou radu mi ni dříve nedala, tvůj pokus skončil zle. Jdi ode mě hned pryč a sama o sebe se starěj, já své věci dobře zařídím. Však vy mi, urozené dcery troizénské, tu službu aspoň na mou prosbu prokažte, že zatájíte, co jste tady slyšely.

SBOR

Chná Artemis bud svědkem, dcera Diova, že nikdy nic z tvých útrap lidem nezjevím.

FAIDRA

Tos řekla krásně. Když jsem všechno zvažila, já v neštěstí svém našla cestu jedinou, jak zachovat svým dětem život ve vsi cti a při hynější ráně sama mít i zisk. Vždyť pro jediný život nezhanobím přec náš krétský dům a po tom činu hanebném již před tvář Théseovu nikdy nepřijdu.

SBOR

Chceš provést zlého cos, co nelze napravit?

FAIDRA

Chci zemřít. Ale jak, to ještě uvážím.

SBOR

Bud zhozná!

FAIDRA

Ještě ty mi dobře radit chtějí!
Dnes života se zbavím a tím potěším

i Afrodítu, jež mě vrhá do zkázy.
Je ale hojká láska, které podlehnu.
Má smrt však bude zkárou také druhému, ať doví se, že nemá při mém neštěstí být pyšný, a až pozná se mnou následky mé choroby, ať skromným být se naučí.

Rychle odejde. Za ní chůva

NĀČELNICE SBORU

Kéž bych se ocitla
v hlubokých propastech země,
Kéž bůh by mě proměnil v přáče
a umístil mě v hejnech opětců,
zaléla bych k vlhám
břehů adrijiských,
k vodám Eridanu,
kde roní v tmavý proud drýky ubohé
v lhosti nad Faéthontem
slzy, jež tuhnou
v lesklý jantar.

Kéž bych se dostala na břeh
zpěvných Hesperidek,
na břeh rodící jablka,
kde uzavírá plavcům další cestu
vláde tmavého moře;
ten bydlí na posvátném okraji nebe,
jež Atlás podpírá,
v místech, kde z Diovy komnaty proudí
prameny nesmrtelné
a živná posvátná země
skýtá blaženost lidem.

Ty bělokřídlý krétský korábe,

ktejř jsi rozbouřenýmí
vlnami moře
mou paní přivezl
z domova šťastného
k neblahému sřatku!
S nešťastným znamením
přiletěla loď
od krétské země,
mořem omývané,
do slavných Athén, kde plavci
uvázali spletené konce lan
u břehů Mánýchie
a vstoupili na pevnou zem.

Proto jí zdrtila srdce
vášeň bezbožné lásky,
hrozná nemoc z vřle Afrodítiny.
Podlehne té těžké ráně
a ze stropu svatební síně
smýčku si spustí a zadrhne
své bělostné hrdlo.
Má hřízu z mocné bohyně
a přednost před životem
dá slavné pověsti.
Tak vysvobodí duši —
i z nešťastné své lásky.

SLUŽKA mluví za scénou

Ach běda, běda!
Sem všichni pospěšte, kdo blízko domu jste!
V smýčce visí paní, Théseova choť.

SBOR

Ach běda, běda, konec! Nemí královna
už živa, uškrcena je už v oprátce!

CHŮVA

Proč nespěcháte? Ať sem někdo přinese
meč dvojsměný, jímž přetnem smýčku na šíji.

NÁČELNICE I. POLOSBORU

Co dělat, družky? Máme vniknout do domu
a z utážené smýčky paní vyprostit?

NÁČELNICE II. POLOSBORU

Nač to? Což nejson uvnitř mladí sluhové?
Vždyť není bezpečné být příliš horlivý.

SLUŽKA mluví k sluhám v domě

To mrtvé tělo vzpřimte, rovně položte!
Mí páni měli divnou domu strážkyni!

SBOR

Jak slyším, zhylnula ta žena nešťastná,
vždyť už jí právě mrtvou kladou na máry.

THESEUS přichází s vavřínovým věncem na hlavě

Co je to za křik v domě, ženy, nevíte?
Já zaslechl jsem žalný nářek služebných.
Můj dům mi neotvírá brány, nevíťá
mě jako poutníka z míst svatých radostně.
Či potkalo cos zlého starce Pirthea?
Už pokroutil vřk jeho, smutné však i tak
by pro nás bylo, kdyby dům náš opustil.

To neštěstí se věru starců netýká,
svou smrtí, Thése, tě mladí zarmoutí.

THESEUS

Z mých dětí některé, ach, přišlo o život?

SBOR

Ty žij, matka však je mrtva — jaký žal!

THESEUS

Že choť má zhyznula? A jakou nehodou?

SBOR

Ta smyčkou provazu si hrdlo zadrhla.

THESEUS

Mráz zarmutku ji sežeh, či zlá nehoda?

NÁČELNICE SBORU

Jen tolik víme: k domu tvému, Thése,
jsem přišla právě truchlit nad tvým neštěstím.

THESEUS

Když nešťastný jsem poutník, běda, běda, proč
mám tímto věncem z listí hlavu ovitou?

Hned kolik vyjměte a od bran závory
přýč dejte, sluhové, ať spatřím s bolestí
svou ženu, která smrtí svou mě zničila.

Otváří se dveře paláce a je vidět Faidru na márnách

SBOR

Ach ty ubohá, jaké neštěstí!

Tys tak trpěla

a jednala, že celý dům jsi zničila.

Ach ta tvá odvaha! Tvá násilná smrt,
s bezbožným jedním spjatá,
čin tvé ubohé ruky.

Kdo, ubohá, tvůj život halí v tmu?

THESEUS

Ach jaká jsou to muky! Já, město, utrpěl
strast největší z mých strastí. Osude,
jak jsi těžce doleh na mne, na můj dům!

Ach nečekaná hanba ze msty někoho!
Vše je už ztraceno, již nelze dále žít!
Jak velké moře zla vidím, ubohý,

že nemohu z něho nikdy vypnout již
a zachránit se z vln toho neštěstí.

Jakým slovem mám já nešťastný tvou sudbu
označit, ach ženo, tvůj osud přetěžký!
Jako ptáče z rukou jsi mi ulétla,
zmizelas mi rychlým letem do Hádu.

Ach běda, krutá bolest, bolest ukrutná!
Tu vlnu nesu zřejmě z pradávných už dob,
za vlnu někoho z mých předků bůh se mstí.

SBOR

Ty nejsi, králi, sám, jež stihl tento žal,
jak mnoho jiných ztratils pečlivou svou choť.

THESEUS

Chťel bych pod zem jít, v temno podzemí,
chtěl bych zemřít již, ach, já nešťastný,
o styk nejmilejší s tebou oloupen.

Spíše mne než sebe ty jsi zničila,
od koho a proč ti, ženo nešťastná,
do srdce se vkradla na smrt myšlenka?

70
 PDF-XChange
 Click to Buy Now!
 www.docufile.com

„e mi snad někdo, co se stalo tu,
 či můj dům má zástup sluhů nadarmo?“
 Ach běda, nelze snést
 ani vyslovit ten žal, tak hrozný žal,
 jenž naplnil můj dům a mne zahubil!
 Je pustý teď můj dům a děti sиротei.
 Opuštíš mě, drahá, ach, opouštíš mě, běda,
 ty nejvzácnější z žen, co světlo sluneční
 jich vidí a co v noci hvězdy zářící.

SBOR

Ach běda, ubohý, jaké neštěstí
 sklícuje tvůj dům!
 Mé oči tonou v slzách nad tvým osudem,
 ale už se hrozím pohrom budoucích.

THESEUS

Však ejhle, co
 as značí toto psaní, které přijíjala
 si na svou drahou ruku? Co mi sdělit chce?
 To jistě nešťastná mi dopis napsala,
 snad přání, jež se týká dětí, manželství?
 Strach neměj, ubohá, z žen žádá nevstoupí
 již v Theseovo lože, ani v jeho dům.
 Svůj zlatý prsten, hle, jak mrtvá vtiskla sem,
 ten otisk prstenu se na mě usmívá.
 Hned stužku rozváže a pečet uvolním,
 ať vidím, co mi říci chce ta desítka.

SBOR

Ach, bůh nám nese pro změnu
 zlo nové k starému. Po všech strastech už
 se bojím, že mi určen život takový,
 jenž není životem. Ach běda, přeběda,

je zničen dům mých pánů.

Ach božstvo, je-li možné, není tento dům
 a vyslyš prosbu mou. Vždyť z letu přáku, hle,
 jak většec vidím již tak blízko neštěstí.

THESEUS

Ach, nové zlo se druží ke zlu starému,
 jež nelze skrýt ni zjevit. Ach já nešťastný!

SBOR

Co je to, řekni, jestliže to slyšet smím.

THESEUS

Ten dopis krití, krití přehrozně! Ach, kam
 mám přehnout tíži zá? Jsem zdrcen, ubohý!
 Ach jakou, jakou zvěst jsem poznal v písmě tom,
 jež volá o pomstu!

SBOR

Co říkáš, předzvěstí je, žel, zas nových běd!

THESEUS

Zlo zhoubné, nezměrné už nelze udržet
 dál za branou mých úst — ach město,
 město mé!

Če Faidra lis!

„V mé lůžko Hippolytos slou, odvážně
 se vedral — neděsil ho Divův přísný znak.“
 Tři přání, Poseidone, můj otče, slíbils mi
 kdys vyplnit. A je-li platný ten tvůj slib,
 jest první z těch tří přání: Máho syna znič,
 dej, aby nepřežil již tento dnešní den!

SBOR

Ach probiň, vladaři, své přání odvolej!
Svou chybu brzy poznáš! Jen mé poslechni!

THÉSEUS

To nelze! Navíc já ho vyřtvu ze země,
tak z neštěstí dvou jedno jisté stihne ho:
Buď splní Poseidón, jak sľbil, přání mé
a mrtvého jej sešle do bran Háďových,
neb vyhnán z této země bude v cizině
kdes bloudit a tam trpce život povelče.

SBOR

Hle, Hippolytos sám, tvůj syn, a v pravý čas
sem přichází. Nech stranou, vládce Thésee,
zlý hněv a zvaž, co tvému domu na prospěch!

HIPPOLYTOS

Tvůj křik jsem, otče, zaslechl, proto spěchám sem,
však neznam přičinu, proč takto naříkáš,
a proto bych si přál ji slyšet od tebe.

Ach, co se stalo, otče? Vidím tvoji chot
zde mrtvou. Jaký div, že žasnu velice!

Já opustil ji právě — není dlouho to,
co ještě hleděla v zář jasnou sluneční.

Co potkalo ji zlého? A jak zlyhula?

To dovědět se, otče, od tebe chci teď.

Ty mlčíš? Nepomáhá mlčet v neštěstí.

Vždyť srdce, které touží všechno vyslechnout,
i v neštěstí se zjeví takto dychtivé.

A nesluší se, otče, abys pohromy

své tajil přátelům, ba víc než přátelům.

THÉSEUS

Ó lidé, kteří marně mnoho zydáte,
nač na sta uměním se snadno učíte,
jste schopni všechno nalézt, poznat, jedno však
jste nestihli a neumíte to:
jak nerozumné lidi učít rozvaze.

HIPPOLYTOS

To byl by schopný mudrc, jenž by přinutil
i lidi nerozumné myslet rozumně.
Však, otče, není čas vést vitipné rozpravy,
mám strach, že neštěstí ti jazyk pomátlo.

THÉSEUS

Ach, měli by mít lidé jasně vodítko,
jak rozpoznávat přesně přátel smýšlení,
kdo opravdový přítel a kdo nikoliv;
i dvoji řeč by měli všichni lidé mít,
tu první správnou, druhou podle náhody.
Řeč správná vytracela by pak nesprávnou
a nemuseli bychom být pak klamáni.

HIPPOLYTOS

Což někdo z přátel pomluvil mě u tebe,
že já teď trpím, ač jsem zcela bez viny?
Jsem, otče, z tebe zděšen: deší mě tvá řeč
tak zmatená a zcela proti rozumu.

THÉSEUS

Ach běda lidské mysli! Kam až dospěje?
Kde bude konec smelosti a drzosti?
Vždyť poroste-li v každém lidském životě
a každý bude horší nežli předchůdce,

budou muset bozi k světu našemu
 .em jinou ještě přidat, jež by pojala

ten zástup lidí zlych a nespravedlivých.

Jen hleďte na tohohle: Je to vlastní syn,
 a hanobil mé lože! Usvědčila ho

ta mrtvá, že je zřejmě padouch největší.

A když už ty ses takto poskrtnil, svou tvář
 mi ukaž a hled otoi přímo do očí!

Ty s bohy že máš styk jak člověk výtěhný?

Ty že jsi rozvázný a prost vši špatnosti?

Tvým chloubám nevěřím, sic bohům přičet bych,
 že z neznalosti své si vedou nemoudře.

Nuž chlub se dál a jez jen stravu bezmasou

a kramat se zbožností. Říd' se Orfeem,
 dál třešti a měj v úctě knižní učinnost.

Jsi chycen a já radím všem, ať přchají
 před lidmi takovými, co řečí vzněšenou
 jen svádějí, a pášou samou haněbnost.

Má choť je mrtva. To té, myslíš, zachráním?

To nejvíc proti tobě svědčí, padouchu!

Vzdýt jaká přisaha a které svědectví
 je silnější než její? Trestu neujdeš.

Ty řekneš: „Chovala záší ke mně, neboť je
 syn nevlastní vždy vlastním dítkám na obřiz.“

Ta podle tebe život špatně prodala,
 když zášním k tobě zničila to nejdražší?

Což pošetlost je jen ženám vrozena,

a mužům ne? Já sám znám mladky a ti
 nic nejsou pevnější než ženy, kdykoli

jim Afrodité mladou hlavu poplete.

A to jen, že jsou muži, je jim k prospěchu.

Však proč tu nyní s tvými slovy zápasím,
 když nejjistější svědek — mrtvá — tady je?

Ty z této země hned jak vyhnanec se kld',

ni do Athén mi nechod', bohy stavěných,

ni v země koncůny, kde vládné kopi mé.

Vzdýt jestli nepomstím, čím ublížilš mi, pak

mi nedosvědčíš Simis na Isthmu, že jsem

ho usmrtil, že prý se marně vychloubám,

a ani družky moře, skály skeirónské,

mi nepotvrdí, že jsem přisný k zločincům.

NÁČELNICE SBORU

Já nevím, zda snad smím dál z lidí někoho

zvat šťastným — vzdýt se hroutí štěstí nejvyšší.

HIPPOLYTOS

Tvůj hněv je hrozný, oče, mysl vzbouřená!

Ne, není pěkná věc, ač slovy pěknými

ji hájíš, kdyby tak ji někdo odhalil!

Já nemám schopnost mluvit pěkně před davem,

jen v kroužku druhů svých jsem zběhlejší i já.

I to má přednost: ti, kdo před moudrymi jsou

jen chabí v řeči, mluví krásně před lidem.

Ted' musím se však ozvat, když mě postihlo

to něštětí... A nejdřív řeknu, jak jsi chtěl

mě zaskočít a zničit, neboť myslel sis,

že nemožu se hájit. Toto slunce, hl',

i zemi vidš — na ní rozváznější muž,

než já jsem, nežije, i když to popíráš.

Já předně dovedu ctit bohy a též mít

kruh přátel, kteří nepáchají bezpráví

a kteří stydí se i radit k špatnostem

či v haněbnostech na pomoc být přátelům.

Též z druhů svých si, oče, posměch netropím,

jsm stejný přítel blízkým jako vzdáleným.

Jen jednoho jsem prost, v čem polapilš mě ted',

jak soudíš: *dodnes nevím, co je ženu mít.*

NÁČELNICE SBORU

Své obvinění pádně ty jsi vyvrátil,
když bohům přísahals, což velká záruka.

THESEUS

Zda není kouzelník neb čaroděj ten muž,
když spoléhá, že tímto klidem omámí
mou duši on, jenž svého otce zneuctil.

HIPPOLYTOS

I ty tak jednáš, otče, velmi divím se:
Vždyť kdybys byl můj syn a já byl otec tvůj
a já měl za to, že ses dočkl ženy mé,
hned zabil bych tě, ne však ztrestal vyhnanstvím.

THESEUS

Jak znamenitě mluvíš? Tak však nezemřeš!
Smrt rychlá příliš malý trest je bezbožným!
Když takovýto zákon sám sis uložil,
jak z vlasti vyhnanec se toulej po světě
a tupký život budeš snašet v cizině,
neb *tato* odplata je pro bezbožníka.

HIPPOLYTOS

Co, běda, činit chceš? Což nepočkáš, až čas
vše vysvětlí — a ty mě z vlasti vyháníš?

THESEUS

Tys tak mi protivný, že kdybych mohl jen,
až k Pontu bych tě hnal, až tam, kde končí svět.

HIPPOLYTOS

Což bez soudu snad chceš mě vyhnat ze země,
nic nedbat věštců, přísah a mé záručky?

e jen z doslechu a z obrazů jen znám.
ani nejsem dychtiv oči upírat

Má mravnost stejně tě však nepřesvědčí: sám
pak musíš dokázat, jak jsem se pokazil.
Což vynikala snad svou krásou tělesnou
ta žena nade všemi? Či jsem naději
snad choval, že tím sňatkem podědím tvůj dům?

Pak byl bych pošetlý, nerozumný muž!

Což příjemné je moudrému být u moei?

Ach není, není, leč když mysl pomáta
těm lidem samovláda, jimž je po chuti.

Já prvním chtěl bych být jak vítěz v závodech
zde v Řecku konaných, však v obci druhý jen
a s nejlepšími z přátel šťastně vzdývoky žít.

Tam bez nebezpečí bych mohl činný být:
v tom požitek je větší než být vladářem.

Jen jedno neřek jsem, vše ostatní už víš.

Vždyť kdybych měl já svědka, jako jsem já sám,
a hájil jsem se v čas, kdy žila ona, pak
bys při setření poznal pravé vlnky.

Sám strážce přísah Zeus mi svědkem nyní buď,
i Zem, že nikdy jsem se nedotk ženy tvé,
že nechtěl jsem to, ani neměl v úmyslu.

A jsem-li ničemaňk, ať zhygnu potupně
a neslavně, ať bloudím, zbraven domova
a obce, jako psanec, ať pak nepřijme
mé tělo po mé smrti moře ani zem.

Zda z bázně zničila svůj život žena tvá,
to nevím, neboť nesmím více povědět.

Ta správně vedla si, ač nejednala správně,
já měl jsem rozvahu, však špatně užil jí.

THÉSEUS

Zde dopis, v kterém nejsou žádné tajnosti,
tě spolehlivě viní. Proto nedbám já
nic o ptáky, co krouží nám tu nad hlavou.

HIPPOLYTOS

Proč nerozvážu, bozi, vlastně jazyk svůj,
když proto, že vás ctím, mám nyní zahynout?
Ach ne! Vždytí nevěřil by stejně, kdo by měl,
a já bych marně zrušil danou přísahu.

THÉSEUS

Ach běda, ta tvá zbožnost, to bude má smrt!
Co nejrychleji opusť zemi otcovskou!

HIPPOLYTOS

Kam obrátím se, chudák? V tí dům přátelský
mám vejít, když jsem vyhnán z této přičiny?

THÉSEUS

Jdi tam, kde svůdce žen jak hosty vítají
a spulnochránci je svého domu zvou.

HIPPOLYTOS

Ach jak to srdce rve a k slzám ponouká,
když bádňkem se jevím, jak si myslíš ty!

THÉSEUS

Tys tenkrát vzdychat měl a napřed rozmýšlet,
když odvážil ses znechtit otcí manželku!

HIPPOLYTOS

Ach kéž bys mohl, dome, nyní vydat hlas
a dosvědčit, zda já jsem člověk ničemný!

THÉSEUS *ukazuje na Faidřinu mrtvolu*

Ty moudře k němým svědkům teď se utkáš!
Žes bídák, dokazuje čin tvůj beze slov.

HIPPOLYTOS

Ach běda!
Kéž stál bych proti sobě, hleděl na sebe!
Jak zaplakal bych nad svým krutým neštěstím!

THÉSEUS

Tys zvyklý mnohem víc sám sebe v úctě mít
než řádný být a jednat zbožně s rodiči.

HIPPOLYTOS

Má matko nešťastná, mé trpké zrození!
Kéž nikdy z přátel nemí synem nevlastním!

THÉSEUS

Pryč, otroci, ho vlečte! Neslyšeli jste,
že za psance už dávno jsem ho prohlásil?

HIPPOLYTOS

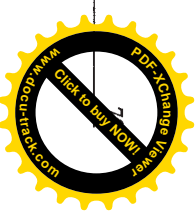
Ten zpláče, kdo se z nich mě dotkne! Jen ty sám
mě vyžeh z této země, přejš-li si to!

THÉSEUS

To udělám, když hned můj rozkaz nesplníš.
Mě vůbec nedojímá to tvé vyhnanství!

HIPPOLYTOS

Je zřejmě rozhodnut! Ach já nešťastník!
Vím, jak to je, však nevím, jak to říci mám!
Ó Artemido etná, mně z bohů nejdraží,

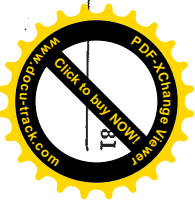
a družko na lovu i v odpočinku, pryč
 jdu z Athén slavných — sbohem, město, očímno
 ty Erechtheova, i pláni troizénská,
 jež tolik radostného máš pro mladý věk,
 buď sbohem! Naposled té vidím, zdravím dnes.
 Mí mladí zdejší družci, pojdte se mnou již
 se rozloučit a z vlasti vyprovodte mě.
 Už ctomstnějšího muže neuvíďte,
 i když má jiný názor o mně otec můj.

*Odejde stranou, Thésens s družinou jde do domu. Mrtvocha
 Faistinu odnesou domníř paláce*

SBOR

Kdykoli myšlenka na bohy
 vstoupí mi na mysl,
 co strastí ze mne snímá!
 Má skrytá důvěra v božský rozum
 však mizí, kdykoli spatřím
 činy a osudy lidí.
 Všechno se ze všech stran mění,
 lidský život se utváří
 pokaždé jinak
 a stále je pln strastí.

Kéž by mi na moje prosby
 dopřála božská sudba
 pokojně žít a srdce
 mít bolesti nedotčené.
 Ať nejsou názory mé
 ve všem správné,
 ani však chybivé;
 a chování své ať měním ve vládnost,
 jak poměry velí.

Má mysl se kalí,
 když vidím to neštěstí náhle.
 Vždyť věděly jsme, věděly,
 jak do jiných krajů
 je hněvem otcovým hnána
 hvězda, jež v hellénské zemi
 zářila nejjasněji.
 Písčité břehy blíz města, vy horské lesy,
 kde s rychlými psy on lovil zvěř
 v družině Diktyny morné!

Už nikdy nesedne na venetské hřebce
 a nenaplní dupotem hbitých koní
 závodní dráhu
 po obvodu Bazín.
 Píseň, kterou zněly stále jeho struny,
 již zmlkne v domě otcovském.
 Bez věnců bude odpočinek
 dcery Létiny v hluboké trávě,
 kde si ráda hověla.
 Vyhánám tvým se pro dívky skončil
 závod o snátek.

Já pak v slzách nad tvým neštěstím
 budu léit strašlivý tvůj osud.
 Ach matko nešťastná,
 marně rodilas!
 Já na bohy se hněvám.
 Ach běda, běda, družině Charitky,
 proč z tohoto domu a z otcovské země
 svolujete vyhnat chudáka,
 který se níím neprovinil!

NÁČELNICE SBORU

He, Hippolytova vidím průvodce,
jak rychle k domu běží, v tváři zachmuřen.

POSEL

Ó ženy, kam mám jít, kde najdu Thésea,
jenž vládne této zemi? Víte-li to, pak
mi řekněte, kde je. Snad uvnitř v domě zde?

SBOR

Ted právě Théseus sám ven z domu vychází.

POSEL

Zvěst hodnou zámrtku ti nesu, Théseee,
a rovněž občanům zde v městě Athénách
i všem, kdo žijí tady v zemi troizénské.

THÉSEUS

Co je? Což nějaké zas nové neštěstí
snad stihlo obě tato města sousední?

POSEL

Již není Hippolyta, lze-li říci tak,
již malou chvilku jen má vidět slunce svít.

THÉSEUS

Či vinou? Což se kdos jak nepřítel naň vrh,
když násilím, jak otcí, zneuctil mu choť?

POSEL

Její zahubilo vlastní vozu spřežení
a přání, které ty jsi o svém synovi
sám prones k svému otcí, vládci moří všech.

THÉSEUS

Ó probáh, Poseidone, vpravdě tedy jsi
mým otcem, když jsi moji kletbu vyslyšel.
A řekni mi, jak zhynul, jak ho zasáhla
svým měčem Spravedlnost, že mě zneuctil?

POSEL

My blízko břehu, který příboj bítuje,
jsme hřívý koní hřebly éssali a tam
jsme lkali, neboť přišel posel nějaký
a řek, že v této zemi nikdy nebude
už Hippolytos žít, zle vyhnán od tebe.

K nám na břeh přišel pak s tou zprávou žalostnou
i Hippolytos s pláčem. Jemu v patách šel
i jeho mladých přátel zástup nesmírný.
Ten po chvíli pak přestal bédovat a řek:
„Proč takto lkám? Je třeba otce poslechnout!

Už zapřáhněte tažné koně, sluhové,
mi k vozu. K této obci já už nepatřím.“

Tu po těch slovech každý z nás si pospíší
a rychleji, než lze to říci, koně jsme
již přistrojené postavili před pána.

Ten skočí na vůz, právě v dílky pro nohy,
a rukou z kraje vozu strhne otěže.

Vsák nejdřív rozpřáh ruce, k bohům volaje:

„Ať nežiji, ó Die, jsem-li ničema!
Kéž pozná otec, jak mě hanobí, buď až
já zemřu, nebo dokud hledím na slunce!“

Vtom do ruky vzal bodec, koně pobídl.

My sluhové jsme pak šli podle vozu s ním
a poblíž koní pána provázeli jsme
dál cestou do Argu a v epidaurský kraj.

Když do pustých pak koncům jsme už vjížděli,

jeť leží u zálivu saronského již.

Tam rachot z hlubin kdes, až mráz šel po těle,
jak Divů hrom se ozval mocným duněním.

Tu koně zdvihli hlavy, uši do výše,

sluch bystrili a nás strach hrozný napadl,

ten rachot odkud je. Když k břehu hlučným

jsme pohlédli, vtom vlnu zhlédnem obrovskou,

jež sahala až k nebi, takže odhala

mým očm pohled na břeh skeirónský a s ním

nám Isthmos skryla a též Asklepiův mys.

Pak vzdula se a hrozně pěny chuchvalce

hned střelá kol a dechem větru mošského

se valí na břeh, tam, kde čtyřspřežní byl vůz.

V tom strašném vlnobití vlna vyvrhla,

hle, na mošský břeh býka, strašnou obludu.

Řev bykův celou zem hned naplnil a kol

zněl ozvěnou až hrůza. Kdož to viděl,

těm zdálo se, že pohled na to nenesou.

Hned nato strašná hrůza padne na koně:

náš pán však, dobře znalý zvyku jezdeckých,

hned trhl otěžemi a již řemením

zpět táhne koně jako lodník kormidlo

a přitom celým tělem nakloní se vzad.

Ti zakousnou se do uzd v ohni zrobených

a tryskem pádí s vozem, pranic nedbají,

čí ruka řídí je, nic na kovany vůz,

nic na otěže. Když pak opratěmi chtěl

pán jejich řídit běh, kde byla zméklá zem,

býk objevil se vpředu, aby je hnal zpět,

a k šílenosti děsil vozu spřežení.

Když koně splášení se hnali ke skalám,

tu tiše se k nim blížil, běžel u vozu

tak dlouho, až pak zvrhl vůz a převrátil,

jak narazilo kolo vozu na skálu.

Vše bylo směsí troskek. Vzhůru létaly

jak zákolnky, tak i duté hlavy kol.

On sám se přitom chudák zaplet v otěže

a po zemi byl smýkán v smyččákch řemenů.

I rozbíjel si drabou hlavu o skály

i údy třástil si a křičel strašlivě:

„Ach strýjte, klisny u mých žlabů krmené,

a neňte mě! Zhubná kletbo otecoval!

Kdo zachránit mě přijde, když jsem bez viny?“

To chtěli mnozí z nás, však nestihli jsme jej

a vzadu zůstali. On, ani nevím jak,

se vyprostil pak z pout těch tenkých opratí

a klel — ještě dýchá sotva znatelně.

Však koně i ta hůdná býčí obluda

se ztratili v tom kraji skalin, nevím kde.

Já, pane, ovšem jsem jen otrok v domě tvém,

však nebudu ti nikdy moei uvěřit,

že syn tvůj Hippolytos člověk špatný byl,

i když se celé ženské plémě oběsí

a někdo popíše i celý ídský les,

já přesvědčen jsem o něm, že je šlechetný.

SBOR

Ach, novou pohromou se virší neštěstí,

již osud doléhá a nelze uniknout.

THESEUS

Tvá řeč mě potěšila, neboť nenáivist

mám k postiženému. Že ale byly ctím,

i jeho — vždyť je můj —, já nad tím neštěstím

už nemám ani radost, ani zármutek.

Co tedy? Máme toho ubožáka snad sem přivést, či co dělat tobě po vrůli? To rozvaž. Budeš-li se řídit radou mou, pak k nešťastnému synu krutý nebudeš.

THĚSEUS

Nuž přiveďte ho sem, ať svýma očima ho spatřím, neboť popřel lážka zneuctění, a slovy ho i trestem božím usvědčím.

Posel odejde

SBOR

Nad myslí nezkrotnou bohů i lidí vládněš ty, Afroditó, a s tebou Eros, jenž na svých pestřích křídlech rychle obléhá celou hlučnou zem i moře slaných vod. Okřídlený Eros sžihá k šílenství srdce každého, do něhož se opře svou zlatou zář, i horské šelmy, i mořská zvířata a vše, co pod žhavým sluncem země žíví — i lidi. Nade vším ty vládněš jediná, Afroditó, svou královskou mocí.

ARTEMIS objení se ve výši:

Poslyš mě, vznešený synu Aigeův, je to můj rozkaz, já, Artemis, to mluvím, dcera Léitina. Ó bídný Thése, proč máš radost z toho,

žeš tak bezbožně syna svého zabil? Vylhaným slovům své choti jsi věřil, ač důvody nebyly zřejmé.

Proč hluboko v zemi se neskrýješ studem?

Proč jako pták se vzháru neveznesíš a nezáčneš nový život ve vzduchu, abys té pohromě unikl?

Vždyť nemáš už právo i nadále žít mezi řádnými lidmi!

Slyš, Thése, jak stihlo tě to neštěstí, ač nic ti neprospějí, jen tě zarmoutím. Já ukázat ti jdu, jak v srdci šlechetný byl syn tvůj, aby mohl zemřít ve vši cti, jak choť tvá vášní plála i jak častěčně si vedla poctivě. Ta bohyně, jež zást má svrochovanou k ženám Inoucíu k panenství, v ní žhavou lásku k tvému synu vznítla. Ač zkoušela, jak zmoci vašeň rozvahou, přec nechtíc podlehla své chůvy pletichám, jež pod přísahou řekla tvému synovi o trýzni choti tvé. Ten čistý byl a svěst se nedal; že byl zbožný, neporušil též svou přísahu, i když jsi by mu ublížil. Tvá choť však ze strachu, že pravda vyjde ven, list líživý napsala, a syna tvého tak tou lží svou zhubila — tys přec jí uvěřil!

THĚSEUS

Ach běda!

ARTEMIS

Má řeč tě bodá, Thése? Jen klidně dál má slova slyš a béduj potom ještě víc!

že ti slíbil otec splnit prosby tři?

— Nech jednu proti svému synu zneužilš, ty bídáku! — Ji poznat měl tvůj nepřítel! Tvůj mořský otec tedy splnil poctivě, co bylo třeba, když ti jednou slib ten dal. Ty jemu jako mně se jevíš zlosynem, když ani hlasu věštců, ani svědectví jsi nevyčkal, nic nezkomal a nenechal to času rozhodnout, a proklels rychleji než třeba svého syna — tímš ho usmrtil!

THĚSEUS

Kéž já bych zhyznul, paní!

ARTEMIS

Spáchals hrozný čin,

i ty však ještě můžeš dojít milosti!

Vždyť Afrodité chtěla tohle nešťásti, čímž ztíšila svůj hněv. Ten zvyk je u bohů: z nás nikdo nechce bránit snaze toho, kdo chce něco konat, nýbrž ustoupíme vždy. Věz dobře, kdybych však se Dia nebála, já hanbu takovou bych nyní neměla, že nechala jsem zemřít muže z lidí všech mi nejmilejšího. Však výtku špatnosti tvé vině předeš snímá, žes nic nevěděl, a potom, že ta mrtvá žena užila slov tolik průkazných, že tys jí uvěřil. Tím ovšem nejvíc tebe stihla pohroma, i mé však rmouti to. Nic bohy netěší, když zbožní zmírají, však zato hubíme i s dětmi a též s domy lidí ničemné.

Objevuje se Hippolytos podbrán dvěma sluby

SBOR

Už ten ubožák přichází sem.
Jak má zohavené své mladé tělo
i rusou hlavu! Ach jaká to jen strast,
jak dvojité hoře seslané božstvem
stihlo tento dům!

HIPPOLYTOS

Ach, ach! Ach, ach!
Já nešťastný tvor! Jak jsem zohaven
zvolnou kletbou zvolného otce!
Já ubohý jsem zničen, běda, běda mi!
Jak mi bolesti v hlavě škubají
a mozek je v jediném ohni!

K jednému ze slubů

Počkej, ať polevím zemdlenému tělu!
Ach spřežení ty hrozná, ach koně, které já
svou vlastní rukou krmil,
a vy jste mě zničili, k smrti usmýkali!
Ach, ach! Prohůh, sluhové, pozorné jen
se dotýkejte těla, plného ran!
Kdopak mi stojí zde po pravém boku?
Dobře mě držte a táhněte rovně
mě přenešťastného, ježž otec proklel
v osudném poblouznění.
Die, ach Die, ty díváš se na to?
To jsem já, čistý, jenž bohy jsem ctil,
já, jenž rozvahou ostratně předčil,
teď mám zničený život
a zřejmě musím
vstoupit již do Hádu pod zem,
ač s úsilím jsem marně se snažil
žít před lidmi zbožně.

HIPPOLYTOS

Ó vidíš, paní, jak já trpím, ubožák?

ARTEMIS

Ba vidím, nesmím však ni slzu utronit!

HIPPOLYTOS

Už nemáš pomocníka, druhá při lovech!

ARTEMIS

Už ne, však milým mi i mrtvý zůstaněš.

HIPPOLYTOS

Už nemáš vozataje, ani strážce soch.

ARTEMIS

Toť dílo Afrodity, schopné všeho zla.

HIPPOLYTOS

Ach vím už, která z bohůň zahubila mě!

ARTEMIS

Tvá neúcta ji hnětila, cudnost dráždila.

HIPPOLYTOS

Ta jediná, jak vidím, tři nás zničila.

ARTEMIS

Nu tebe, otce a — jak třetí jeho choť.

HIPPOLYTOS

Ach jak mě probůh drtí otcův osud zlý!

„ach! Ach, ach!

Teď bolest, ach, bolest mnou proniká.

Pusťte mě, ubohého,

ať přijde Smrt a vysvobodí mě!

Vy mě, chudáčka, hubíte však znovu.

Ach jak toužím já

být dvojhrotým oštěpem proklán

a navzdýcky skončit svůj život!

Ach neblahá otcova kletba!

Už z přibuzných rodu, jenž proléval krev,

už z pradávných předků to zlo se rozrůstá

a únavy nezná.

Proč však postihlo mě, jenž nemá

na oné křivdě nejmenší vinnu?

Ach bédá, co mám říci?

Jak skončit mám život, jak zbavit se mám

trýzně té nemilosrdné?

Kéž černá osudná Smrt, černá jak noc,

mě zahalí přenešťastného

a navěky uspí!

Zatím sluhové položí Hippolyta na lehátko vynesené z domu

ARTEMIS

Jak velké neštěstí tě stihlo, ubohý!

Tvá mysl šlechetná tě v zkázu uvrhla!

HIPPOLYTOS

Béda!

Ó vánku božské vůně! Vnímám tě, a již

i cítím úlevu, ač zde jsem postižen.

Je někde v těchto místech božská Artemis?

ARTEMIS

Tvá nejmilejší z božstev, ubohý, je zde.

ARTEMIS

Tvůj otec oklamán byl božským řízením.

HIPPOLYTOS

Jak nešťastný jsi, otče, pro to neštěstí!

THÉSEUS

Jsem zničen, synu, život už mě netěší.

HIPPOLYTOS

Tvá chyba, já však želim тебе, sebe ne!

THÉSEUS

Kéž moh bych místo тебе zemřít, dítě mé!

HIPPOLYTOS

Jak trpký dar ti dal tvůj otec Poseidon!

THÉSEUS

To přání nemělo mi nikdy vyjít z úst!

HIPPOLYTOS

Vždyť sám bys mě byl zabítl, jaks byl rozzloben!

THÉSEUS

Ach bohové mi tehdy rozum pomátli!

HIPPOLYTOS

Bědal!

Ach kéž by mohli lidé proklti bohy též!

ARTEMIS

Nech tohle stranou! Ani ve tmách podsvětlních
hněv Afrodítin, jenž tě vrhl do zkázy,přec nezůstane nikdy nepomstěn, ni tam,
už kvůli zbožnosti a šlechtnosti tvé.Já sama vlastní rukou, šíry těmto,
tak přesnými, se pomstím zase na někom,
kdo z lidí na světě jí nejmilejší jest.A tobě, nešťastníku, za ten osud zlý
ti v obci troizénské vzdám pocty nejvyšší:
zde dívky před sňatkem si budou stříhat vždy
své vlasy tobě v obět. Taktó dlouhý věk
ty budeš sklízet proudy bolestných těch slz.
I panny budou zpěvem vždy tě vzpomínat,
čímž neupadne nikdy v zapomnění
a v umlčení láska k tobě Faidrina.A ty teď, Thésee, ó synu Aigeův,
své dítě uchop v náruč, k srdci přitiskni,
vždyť nerad jsi ho zhubil! Přirozené je,
že s božím dopuštěním lidé chybnou.A neměj, Hippolyte, k otcí nenávisť,
to radím ti, neb znáš své zhouby přičinu.
Buď sbohem, neboť nesním hledět na mrtvé
a dechem smrtelným si oči poskvřnit —
a ty, jak vidím, jsi už blízko tomu zlu.

HIPPOLYTOS

I ty buď tedy sbohem, panno blažená,
kéž dlouhé stýky se mnou snadno přerušíš!
Já smíruji se s otcem, jak si žádáš ty:
vždyť býval jsem i dřive poslušný tvých slov.*Artemis mizí*Ach, už se na mé oči snáší temnota.
Již, otče, uchop mě, mé tělo narovnej!

THĚSEUS

Co děláš, synu, běda mně tak bídnému!

HIPPOLYTOS

Já umírám — už vidím brány podsvětí.

THĚSEUS

A duši mou tu necháš s touto poskvrnou?

HIPPOLYTOS

Ach ne, vždyť zprošťuji tě viny z vraždy té.

THĚSEUS

Co říkáš? Krvavé mě viny zprošťuješ?

HIPPOLYTOS

Je svědkem Artemis, jež lukem šíří zmar.

THĚSEUS

Můj drahý, jak se otcí jevíš slechetný!

HIPPOLYTOS

I ty buď sbohem, otče, sbohem nastokrát!

THĚSEUS

Ó jak je slechetná a zbožná mysl tvá!

HIPPOLYTOS

Pros bolvy, ať máš všechny děti takové!

THĚSEUS

Jen, synu, vytrvej a neopouštěj mě!

HIPPOLYTOS

Dost vytrval jsem, otče, teď je konec už!

Co nejrychleji zastři rouškou moji tvář!

THĚSEUS

Ó Athény a slavný kraji Palladin,

jak vzácný muž vám odhat! Ach já nešťastný!

Jak často, Afrodito, vzpomenu tvých ran!

SBOR

Společně hoře nečekané stihlo
všechny občany.

Poteče nyní proud bohatých slz,

neboť smutná zpráva dojíhá vždy víc,
když týká se *velkých* lidí.